

Daně z příjmů 2012

přehledy, daňové a účetní tabulky

**134 názorných přehledů, 35 tabulek
a 6 příloh**

všechny novely od 1. 1. 2012

přehledná schémata k zákonu

praktické a přehledné účetní a daňové tabulky
nutné pro podnikání

nejdůležitější údaje, sazby (mzdové, zdravotní apod.)

netradiční pomůcka vhodná pro účetní,
podnikatele, kontrolní činnost

**Právní stav
k 1. 1. 2012**

Ing. Jiří Dušek pracuje jako konzultant v Organizační kanceláři, s.r.o. ve Žďáře nad Sázavou. V letech 1992 až 2003 zastával funkci jednatele. Od roku 1994 je daňovým poradcem. V okrese Žďár nad Sázavou se podílel na zavedení informačních systému ASŘ (1980) a ASŘ ZPOK (1990). Od roku 1999 se věnuje vývoji informačního systému WinFAS. V lektorské činnosti se věnuje především účetní závěrce a novelám daňových zákonů. Své zkušenosti z dlouholeté praxe přenesl do odborných publikací. V roce 2009 objevil pentální účetnictví.

Jiří Dušek

Daně z příjmů 2012

**přehledy, daňové
a účetní tabulky**

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Edice Účetnictví a daně

Ing. Jiří Dušek

**Daně z příjmů 2012
přehledy, daňové a účetní tabulky**

Vydala GRADA Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 4 686. publikaci

Realizace obálky Vojtěch Kočí

Odpovědná redaktorka Ing. Michaela Průšová

Počet stran 216

Sedmé vydání, Praha 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012

Vytiskla Tiskárna v Ráji, s. r. o., Pardubice

© GRADA Publishing, a.s., 2012

ISBN 978-80-247-4274-8 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-7695-8 (elektronická verze ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-7696-5 (elektronická verze ve formátu EPUB)

GRADA Publishing: tel.: 234 264 401, fax: 234 264 400, www.grada.cz

Obsah

Seznam přehledů	6
Seznam tabulek	9
Úvod	10
Přehledy	11
Tabulky	151
Příloha č. 1 – Co je a co není samostatnou věcí v budovách a stavbách	208
Příloha č. 2 – Restituce, transformace	210
Příloha č. 3 – Protokol o likvidaci zásob	211
Příloha č. 4 – Výplata podílů na zisku	212
Příloha č. 5 – Finanční majetek – účtování a oceňování v roce 2011	213
Příloha č. 6 – Poradenská pracoviště ČSÚ	215

Seznam přehledů

Informace k daním	11
Soustava daní	12
Vždy mějte na paměti	13
Daňové souvislosti	14
Co je a není daňovým nákladem	15
Výdaje (náklady) FO	16
Paušální výdaje	17
Daňový náklad – nedaňový výnos	18
Dodatečné vyměření daně	19
Daň stanovená podle pomůcek	20
Daň vybíraná srážkou	21
Daně a poplatky	22
Závazné posouzení	23
Úrok z prodlení	24
Posečkání, prominutí daní a příslušenství	25
Evidence plateb v hotovosti	26
Brutace (§ 38s)	27
Některé daňové problémy	28
Směna	29
Narovnání	30
Pojistná událost (na konci roku)	31
Zdanění důchodu a penzí	32
Zdanění závazků (§ 23/3/a/12.)	33
Uplatnění ztráty	34
Období pro daň	35
Zálohy na daň z příjmů (§ 38h)	36
Výše záloh daně z příjmů (§ 38a)	37
Hospodářský rok	38
Přechod na hospodářský rok	39
Minimum daňové optimalizace	40
Přehled daně ze závislé činnosti pro rok 2010, 2011	41
Dohody o provedení práce od 1. 1. 2012	42
Závislá práce x švarcsystém od 1. 1. 2012	43
Zaměstnanec – zaměstnavatel	44
Zaměstnanecké benefity	45
Výhodnost zaměstnaneckých benefitů	46
Rekvalifikace	47
Prohlubování a zvyšování kvalifikace	48
Motivační příspěvek studentům (§ 24/2/zu)	49
NSK (Národní soustava kvalifikací)	50
Náhrada mzdy za neschopnost	51
Stravování	52
Pítí na pracovišti	53
Motivační pojištění	54

Motivační pojištění § 25/1/zo	55
Evidence jízď	56
Paušální výďaj na dopravu	57
Výďaje za reklamu	58
Výďaje na reprezentaci	59
Reklamní předměty	60
Tiché víno – reklamní předmět	61
Reklamní soutěže a reklamní slosování	62
Ekologické zdroje energie (platnost do 2010)	63
Ekologické zdroje energie od 1. 1. 2011-01-18	64
Vypořádání majetkových podílů z transformace družstev	65
Nezaplacené zdravotní a sociální pojištění	66
Manka a škody daňově	67
Co není daňovou škodou (§ 25/2)	68
Prokazatelně provedená likvidace zásob (§ 24/2/zg) od 1. 1. 2008	69
Škoda na cizím majetku	70
Dary – limity – uznatelnost	71
Dary daňově uznatelné	72
Komu a na co lze daňově darovat	73
Dary na živel	74
Obdarovaný	75
Odměny dárčům krve	76
Příspěvky právnickým osobám	77
Profesní komory s povinným členstvím	78
Daňové přiznání FO	79
Domácnost (§ 115 obč. z.)	80
Bytová potřeba (§ 15/3)	81
Nahodilý příjem (§ 10)	82
Nezaplacené náklady v DE	83
Předčasné ukončení zemědělské činnosti FO	84
Úmrtí podnikatele	85
Vyřazení motor. vozidla FO z OM	86
Jednatelé a společníci s. r. o.	87
Podíly, dividendy, tantiémy	88
Podíly na zisku	89
Zdanění podílů na zisku a převodu podílů	90
Podmínky pro zdanění podílů	91
Spojené osoby (§ 23/7)	92
Cena obvyklá – definice	93
Cena obvyklá (např. § 23/7)	94
Kdy lze úroky daňově od FO	95
Výpůjčka – půjčka – úvěr	96
Bezúročné i úročené půjčky	97
Finanční náklady (§ 25/1)	98
Rychlý výpočet pro (§ 25/1/w)	99

Vstupní cena majetku u FO (§ 29)	100
Odpisování majetku	101
Odpisové skupiny	102
Mimořádné odpisy (§ 30a)	103
Odpisy HM k výrobě sluneční energie (§ 30b)	104
Darovaný majetek	105
Pěstitelské celky	106
Zvířata	107
Nehmotný majetek	108
Co není nehmotným majetkem	109
Odpisování nehmotného majetku	110
Nehmotný majetek limity	111
ISO	112
Zřizovací výdaje	113
Goodwill	114
Dotace	115
Preferenční limity (kvóty)	116
Odpisování movitých věcí	117
Movité věci a zvířata	118
Soubor majetku	119
Komponentní odpisování	120
Výhrada vlastnictví	121
Předčasné užívání, zkušební provoz	122
Povinné předání majetku – vyvolaná investice	123
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	124
Vstupní cena a technické zhodnocení (TZ)	125
TZ najatého majetku	126
Odkup pronajímaného majetku nájemce	127
Převod TZ na pronajímatele	128
Vstupní cena u pronajímatele	129
Výdaje nad rámec nájemného	130
Příjmy z prodeje movitých věcí (§ 4/1/c)	131
Od kdy lze uplatnit daňově finanční leasing (FL)	132
Finanční leasing – doby odpisování	133
Odpisování nájemce u FL	134
Daňový výpočet FL	135
Odkoupení předmětu FL	136
Neodkoupení předmětu FL	137
Jaké pohledávky pro tvorbu opravných položek	138
Odpis pohledávky u dlužníka (§ 24/2/y)	139
Opravné položky pohledávek	140
Příklad zdanění pohledávky	141
Daňově výhodné vyřazení pohledávky	142
Vyřazení pohledávky do 30 000 Kč	143
Výše daňových opravných položek pohledávek	144

Postup vyřazení pohledávky	145
Rezervy na opravy	146
Výše a výpočet rezervy na opravy	147
Rezervy – možné ukončení (ZoR § 7/6)	148
Trestní zákoník č. 40/2009 Sb.	149
Trestní odpovědnost právnických osob (zákon č. 418/2011 Sb. Od 1. 1. 2012)	150

Seznam tabulek

100 Základní schéma listu tabulky	151
101 Diskontní úroková sazba ČNB	152
102 Úrok z prodlení podle občanského zákoníku	154
103 Míra inflace	155
105 Státní dluh České republiky	156
110 Poplatky	157
120 Sazby DPH	158
160 Sazby zákonného pojištění odpovědnosti	159
190 Dny pracovního klidu	160
192 Letní čas	161
210 Stravné při tuzemských pracovních cestách do 31. 12. 2006	162
211 Stravné při tuzemských pracovních cestách od 1. 1. 2007	163
215 Daňový limit stravování	164
250 Průměrné ceny pohonných hmot – pro podnikatele	165
255 Průměrné ceny pohonných hmot – pro zaměstnance	166
256 Průměrné ceny pohonných hmot – pro zaměstnance od 1. 1. 2007 – od 1. 1. 2009 i pro podnikatele	167
258 Sazby náhrad za používání silničních motorových vozidel (do 31. 12. 2006)	168
259 Sazby náhrad za používání silničních motorových vozidel (od 1. 1. 2007)	169
310 Sazba daně z příjmů právnických osob (podnikatelé)	170
315 Srážková daň	171
316 Srážková daň 15 %	172
342/08 Měsíční daň z příjmů ze závislé činnosti běžná 2008, 2009, 2010, 2011, 2012	174
344/08 Roční zúčtování daně FO 2008, 2009, 2010, 2011	179
350 Technické zhodnocení	192
360 Výdaje procentem z příjmů u FO	193
362 Sleva na dani u FO od 2006	194
380/07 Penzijní a životní pojištění do 31. 12. 2007	195
380/08 Penzijní a životní pojištění od 1. 1. 2008	196
560 Poměrná část dovolené na zotavenou	197
570/10 Nezabavitelná částka pro výpočet srážek ze mzdy 2010	198
570/11 Nezabavitelná částka pro výpočet srážek ze mzdy 2011	199
570/12 Nezabavitelná částka pro výpočet srážek ze mzdy 2012	200
710 Sazby sociálního a zdravotního pojištění	201
715 Maximální vyměřovací základ soc. zdr. pojištění	202
720 Minimální mzda	203
721 Přepočet minimální hodinové mzdy	204
730/07 Min. výše denní mzdy pro zdr. pojištění od roku 2007	205
740 Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů	206
750 Invalidní daň a průměrná mzda	207

ÚVOD

Dostává se vám do rukou další publikace z řady „Předpisy v přehledech“ (DPH – zákon s přehledy, Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech, Jak se vyhnout chybám v účetnictví). Formu těchto publikací můžeme přirovnat k „předpisovým aforismům“. Proč? Jejich hlavní předností je stručnost. Mají snahu říci co nejvíce, co nejvýstižněji, a to vše na jediné stránce. A pokud některý přehled pro vás není užitečný, tak vás aspoň nezdrží.

Daně z příjmů jsou v současné době nejrozsáhlejší daňový zákon. Jeden a tentýž problém je obecně v předpisech řešen na mnoha místech. První část publikace tvoří přehledy, které komplexně a co nejstručněji uvádějí to nejdůležitější k danému problému. Jednotlivé odkazy na předpisy umožňují najít vše potřebné v předpisech.

Do druhé části publikace jsou zařazeny praktické daňové a účetní tabulky. Některé jsou všeobecně známé, ale jsou zde i tabulky, které vám mohou pomoci v daňové optimalizaci a kontrolní činnosti. Daňové tabulky jsou pomůckou, do které lze nahlédnout, je-li třeba rychle zjistit nějaké číslo.

U většiny tabulek je uveden i historický přehled, a tak nemusíte vyhledávat potřebné starší údaje v rozsáhlé literatuře. Pro porovnání v čase je uvedeno procentuální, popř. absolutní srovnání. Účinnou pomůckou jsou i citace z předpisů a minimum nejdůležitějších údajů týkajících se dané oblasti. Každá tabulka je doplněna pro oživení méně známým českým příslovím. (Čerpám jsem z knihy „Česká přísloví“, D. Bittnerová, F. Schindler, Karolinum, Praha 1997.)

Publikace je určena nejen těm, kteří se již touto problematikou běžně zabývají, ale také těm, kteří se s touto oblastí teprve seznamují a hledají přehlednou a srozumitelnou orientaci. Je určena všem účetním, daňovým poradcům, auditorům, studentům a pracovníkům finančních úřadů.

Předem děkuji za případné náměty či připomínky.

Děkuji Ing. V. Bachorovi za tři přehledy, Ing. B. Čuhlovi za tabulku 570 a Ing. B. Holečkovi za přílohu č. 6. Své náměty, připomínky či vlastní zkušenosti můžete posílat na adresu autora e-mail: dusek@winfas.cz.

autor

Informace k daním

- Novely zákonů v Poslanecké sněmovně:
 - Poslanecká sněmovna – záložka Dokumenty – zde je: Ke sněmovním tiskům vytváříme několik rejstříků:dle navržených změn předpisů Sbírky zákonů – zde zadáte číslo zákona a máte k dispozici všechny dokumenty, kde je tento předpis měněn.
 - Doporučení: využijte Důvodové zprávy jednotlivých navržených novel.
- Knihovna připravované legislativy:
 - <http://eklep.vlada.cz/>
 - Příklad: navrhované změny účetních předpisů, stravného,....
- Nejvyšší správní soud:
 - záložka Rozhodovací činnost – a zde např. Judikatura správních soudů
- Generální finanční ředitelství (GFŘ) – stanoviska a pokyny
 - Nejnovější Pokyn D-6 (ze dne 22. 11. 2011) nahrazující pokyn D-300. Lze jej použít již za zdaňovací období 2011.
- Zápisy z jednání Koordinačního výboru s Komorou daňových poradců ČR s MF ČR (<http://cds.mfcr.cz/> – Daně a poplatky – Příspěvky KV KDP v menu poslední)

Soustava daní

- **HMOTNÉ:**
 - **Přímé:**
 - Daně z příjmů (zákon č. 586/1992 Sb.)
 - Daň z nemovitostí (zákon č. 338/1992 Sb.)
 - Daň dědická (zákon č. 357/1992 Sb.)
 - Daň darovací (zákon č. 357/1992 Sb.)
 - Daň z převodu nemovitostí (zákon č. 357/1992 Sb.)
 - Daň silniční (zákon č. 16/1993 Sb.)
 - **Nepřímé:**
 - Daň z přidané hodnoty (zákon č. 235/2004 Sb.)
 - Daně spotřební (zákon č. 353/2003 Sb.)
 - Daně ekologické (zákon č. 261/2007 Sb.)
 - Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů
 - Daň z pevných paliv
 - Daň z elektřiny
- **PROCESNÍ:**
 - Správa daní a poplatků (zákon č. 337/1992 Sb.)
 - Daňový řád (zákon č. 280/2009 Sb. platný od 1. 1. 2011)
 - Soudní řád správní (zákon č. 150/2002 Sb.)

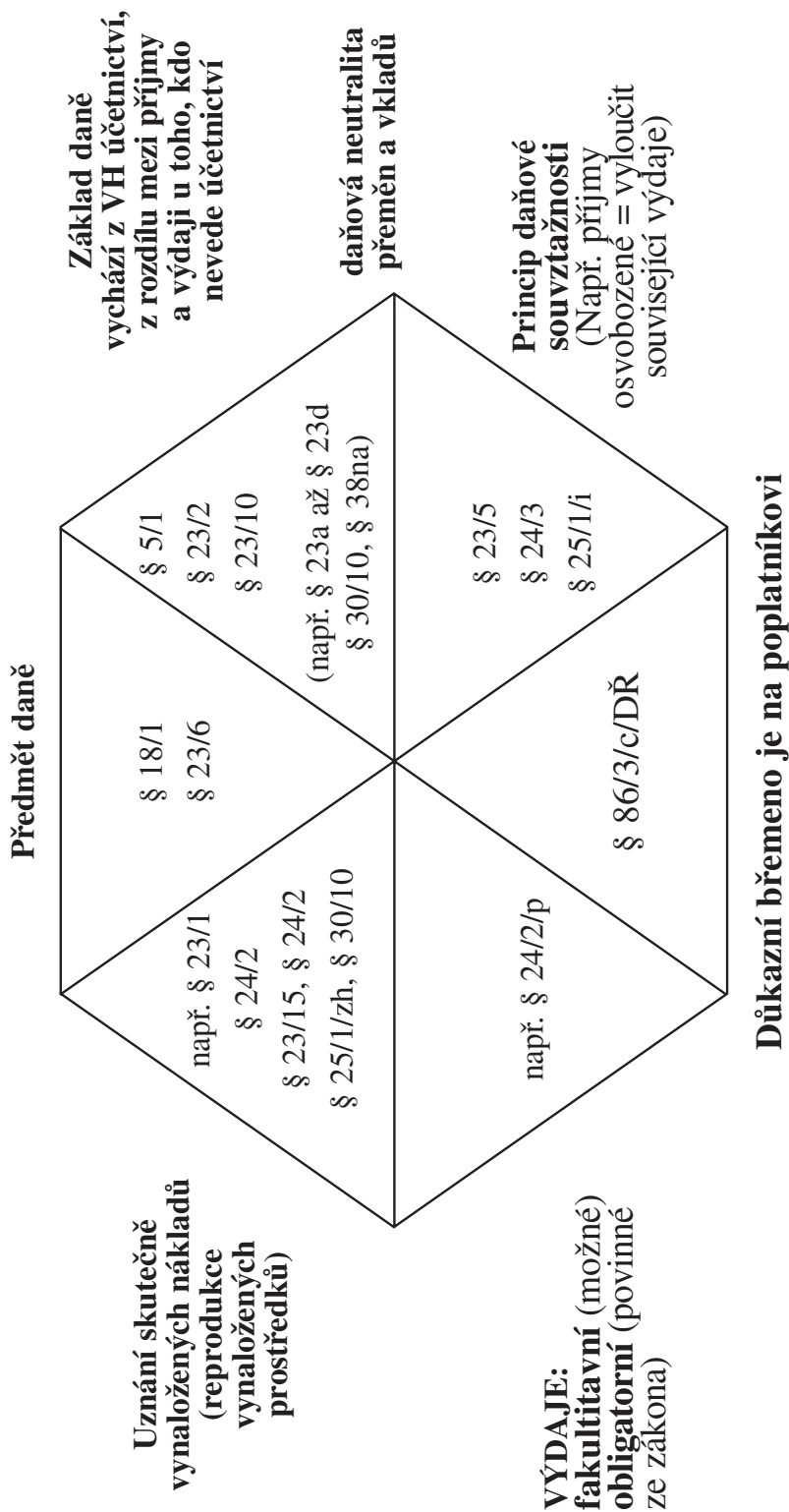
Vždy mějte na paměti

Tatáž věc (problém) – z jakého pohledu se na ni dívám:

- k jakému datu!
- o jak velkou problematickou částku se jedná
- vede účetnictví x nevede účetnictví
- kalendářní rok x hospodářský rok
- podnikatel x nepodnikatel
- fyzická osoba (FO) x právnická osoba (PO)
- zaměstnavatel x zaměstnanec
- pronajímatel x nájemce
- daně z příjmů x DPH
- daně z příjmů x jiné daně
- občanský zákoník x obchodní zákoník
- tuzemsko x cizina
- peněžní x nepeněžní plnění
- přeměny x nepřeměny
- od kdy je účinnost ustanovení zákona:
 - ode dne platnosti zákona
 - od zdaňovacího období, které započalo v roce ...
 - od účetního období, které započalo v roce ...

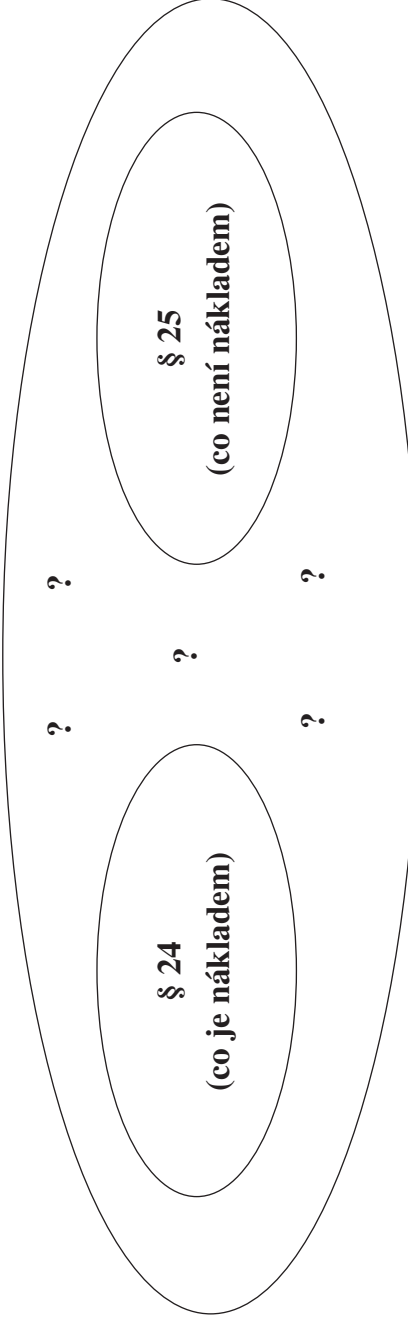
A pokud něco vypadá velice daňově či finančně výhodné, je to většinou krajně podezřelé.

Daňové souvislosti

Co je a není daňovým nákladem

Zákon o daních z příjmů uvádí některé náklady, které jsou daňové a které ne. Základ daně se ještě o některé částky zvyšuje (§ 23/3/a) nebo snižuje (§ 23/3/b, c). Zbývá ovšem ještě mnoho případů, které zákon jednoznačně neřeší!

(Rambouskovo schéma)

- Za příjmy se považuje plnění (§ 23/6):
 - peněžní
 - nepeněžní (oceněné podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku)

Výdaje (náklady) FO

Základem daně jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich (§ 5/1)	Příklady	§ 7/3	§ 9/3	§ 10/4	§ 24/1
DOSAŽENÍ (přítomnost)	– provozní výdaje (nejsou to odpisy)	X	X	X	X
ZAJIŠTĚNÍ (i budoucnost)	– správa majetku	X	X	–	X
UDRŽENÍ (i budoucnost)	– odpisy majetku	X	X	–	X

Paušální výdaje

- = výdaje % z příjmů (viz tabulka č. 360) – lze u:
 - § 7 (30%, 40%, 60%, 80%)
 - § 9 (30%)
 - § 10 (80%)
- Lze i u podvojného účetnictví (je to procento z příjmů nikoliv z výnosů)
- Dodatečné přiznání (tvrzení):
 - z paušálu na skutečné – nelze (§ 7/7 poslední věta)
 - ze skutečných na paušál – lze
- V takto stanovené částce výdajů jsou zahrnuty veškeré výdaje (§7/8, §9/5)
- Povinnost vést evidenci o příjmech a pohledávkách (§ 7/8, § 9/5, § 10/4 jen o příjmech)
- Odpisování – při uplatnění paušálních výdajů (§ 26/8):
 - nelze uplatnit odpisy (paušál obsahuje všechny náklady)
 - nelze o tuto dobu prodloužit odpisování (odpisy se vedou jen evidenčně)
- Při přechodu ze skutečných na paušál:
 - dodanění zásob a pohledávek (§ 23/8/b/3)
 - základ daně se upraví za předchozí zdaňovací období a poplatník není v prodlení, pokud daň zaplatí do dne podání daňového přiznání (§ 23/8 poslední věta)
- Pokud zpět na skutečné – nelze uplatnit provozní závazky do výdajů (§ 25/1/zd)
- Pokud nejsou příjmy a výdaje rozděleny rovným dílem nemohou paušální výdaje uplatnit:
 - spoluvlastníci – a navíc ne podle spoluvlastnických podílů (§ 11 poslední věta)
 - účastníci sdružení – (§ 12 poslední věta)

Daňový náklad – nedaňový výnos

- NEDAŇOVÉ výdaje (náklady) – kdy lze uplatnit (ZDP § 24/2/zc):

- jen do výše příjmů s nimi souvisejících
- ve stejném zdaňovacím období
- nebo souvisí s daňovými výnosy v předchozích zdaňovacích obdobích

Příklad: Škoda na majetku, obdržená náhrada (zaučtovaná).

- DAŇOVÉ příjmy (výnosy) – kdy lze vyloučit (ZDP § 23/4/e):

- souvisí s výdaji (náklady) neuznanými v předchozích zdaň. obdobích
- jen do výše těchto neuznaných výdajů (nákladů)

Příklad: V předchozím období škoda na majetku, neočekávala se náhrada. V tomto období přesto přišla náhrada.

Dodatečné vyměření daně

Kdy se uplatní dodatečně vyměřená daň (pokyn D-6 k § 23 bod 4.)

Dodatečně vyměřená daň:

- správcem daně (D-6 k § 23 bod 4. písm. e)):
 - datum doručení rozhodnutí správce daně (§ 101/5 DŘ)
 - u daní, které jsou daňově účinné ke dni zaplacení, datum úhrady doměrku
- na základě dodatečného přiznání (D-6 k § 23 bod 4. písm. f)):
 - poslední den lhůty pro podání dodatečného daňového přiznání
 - u daní, které jsou daňově účinné ke dni zaplacení, datum úhrady doměrku

Právo vybrat a vymáhat daňový nedoplatek se promlčuje po 6 letech po roce, ve kterém se stal tento nedoplatek splatným (§ 160/1 DŘ).

Dan stanovená podle pomůcek

- Správce daně může stanovit daň podle pomůcek pokud daňový subjekt:
 - Nevýhová výzvě (DŘ § 87/5)
 - Neposkytne potřebnou součinnost při odstraňování pochybností (DŘ § 90/4)
 - Nesplní při dokazování některou ze svých zákonných povinností (DŘ §98/1)
 - Nevýhová výzvě pro podání daňového tvrzení (DŘ §145)
- Správce využije pomůcky, které má k dispozici nebo které si obstará
- Ovšem (DŘ § 98/2):
 - „Stanoví-li správce daně daň podle pomůcek, přihlédne také ke zjištěným okolnostem, z nichž vyplývají výhody pro daňový subjekt, i když jím nebyly uplatněny.“
- Při odvolání se pouze zkoumá (DŘ § 114/4):
 - Dodržení zákonných podmínek použití tohoto způsobu
 - Přiměřenost použitých pomůcek

Sjednání daně (DŘ § 98/4):

„Pokud daň nelze dostatečně spolehlivě stanovit ani podle pomůcek, které má správce daně k dispozici, správce daně s daňovým subjektem daň sjedná.“

Daň vybíraná srážkou (§ 38d)

- Kdo provádí (§ 38d/1)?
 - Plátce
- Dohadné položky pasivní (účet 389) se v tomto případě nepovažují za závazky (D-6 k § 38d)
- Kdy povinnost provést srážku daně (§ 38d/1, 2, 3)?
 - Při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka
- Kdy odvést daň svému FÚ (§ 38d/3)?
 - Do konce následujícího kalendářního měsíce, ve kterém byla povinnost daň srazit
- Povinnost plátce podat FÚ vyúčtování daně z příjmů vybírané srážkou (§ 38d/10)
 - Tuto lhůtu nelze prodloužit.

Daně a poplatky

- Nedaňově (§ 25/1/s):
 - daň dědická
 - daň darovací
 - daně z příjmů fyzických i právnických osob
 - odložená daň
 - obdobné daně zaplacené v zahraničí s výjimkou v § 24/2/ch
- Daňově (§ 24/2/ch a pokyn D-6 k § 24/2 bod 5 až 11.):
 - daň z převodu nemovitostí i dodatečná (jen zaplacená)
 - daň z nemovitostí i dodatečná (jen zaplacená)
 - ostatní daně a poplatky mimo uvedené v § 25 – např.:
 - silniční daň i dodatečná
 - DPH, která není uznána jako odpočet (548/343) a i dodatečně vyměřená – ne vždy (osvob. příjmy.)
 - poplatky
- Daňově (§ 24/2/u):
 - silniční daň zaplacená
 - jedním z manželů, který je zapsán jako držitel v technickém průkazu, ale používá pro podnikání i druhý
 - veřejnou společností za společníky v. o. s. za jejich vlastní vozidla
 - komanditní společností za komplementáře za jejich vlastní vozidla
 - daň z převodu nemovitostí zaplacená druhým z manželů v bezpodílovém vlastnictví
 - srážková daň z výhry nebo ceny zaplacená plátcem za poplatníka FO (§ 10/1/h, ch, § 36/2/k)